

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy óra 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló ujdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.
 Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Az iskolai év végén.

Debreczen, június 27.

Még egy két rövid nap s ez az iskolai év is a mult idők megszámlálhatlan ezredéveinek sirjába dől. Bezárulnak a tudomány tisztos templomainak kapui; megismerednek a zsongó méhkasok, a raj elrepül belőlük a szél-rózsa minden irányába; hazatérnek a kiszolgált Muzsafiak, a hol őket a szülői szeretet meleg ölelése várja, adván nekik pihenést és gondtalan örövendezést az egy évi becsületes munkálkodás megérdemelt jutalmául. — Kisérje őket áldásunk s meleg szeretetünk az édes otthonba, a melyet teljesen helyettesíteni minden jó akarata s igyekezete mellett sem képes az »Alma Mater.«

Az iskola az életnek veteményes kertje. Itt hinti be a fogékony gyermeki és ifjú szívbe a szeretettel és gondossággal működő kertész, — a tanító — mindannak a szépnek és jónak, ismeretnek és életelvnek magvait, a melyek szép, erőteljes sudárba szökelyén, a férfi kor delének melege alatt megérlelik az életre szükséges gyümölcsöket, melyek nélkül éhínség fenyegetné a lelki, sőt a testi életet is és a föld megszünnék üdítő, kellemes, boldogító örömök paradicsoma lenni. Igen, az életet paradicsommá, kies lakóhelylyé változtatni: ez a célja az iskola működésének az oktatás mindenik fokán.

Habár tudjuk, hogy »bujdosunk a földi téreken«, s hogy »nincsen nekünk itten állandó lakozásunk«, nem lehet közönyös ránk nézve, hogy vajjon az a vidék, a melyen vándorlásunkban járnunk-kelnünk kell, kietlen sivatag-e, a melyen nincs még csak egy parányi oázis sem, mely enyhületet nyújtson, ha eltikkadunk, avagy gondosan ápoltt kert, a melynek virágai gyönyörködtetnek, gyümölcsei felüditenek és táplálnak bennünket?!

Éppen azért a szellemi mivoltának tudatára ébredt emberiség ős időktől óta kiváló gondoskodásának tárgyává tette a nevelés, a tanítás, a művelődés szellemi műhelyeit, az iskolákat. Ezeknek felvirágoztatására kötötte le legdrágább, legfőbb birtokait, tudván azt, hogy oly gazdag uzsora-kamattal a világ semmiféle vállalatában sem gyümölcsözteszheti tőkét, mintha azokat a művelődés céljaira adja, kölcsön — önmagának. Mert itt minden gyümölcs, minden haszon, minden siker egyes-egyedül az ő javára esik és a kockázatnak még a lehetősége is ki van zárva.

Csak egy futó pillantást kell vetnünk városunk történetére és meggyőződünk

arról, hogy e nemes város és ennek bölcs előjárói mindenkor szívökön hordozták a nevelés és oktatás magasztos ügyét; de meggyőződünk egyszersmind arról is, hogy e város előmenetelének minden egyes lépését a fokozottabb műveltségnek, a kitűnő iskolák közvetlen hatásának köszönheti. Mondhatjuk, hogy e város szellemi élete és az ennek jóékonny hatása folytán előállott anyagi jóléte és folytonos gyarapodása a legszorosabb szerves összeforrásban volt iskoláinak, vagy is inkább főiskolájának sorsával, fejlődésével. Nem is volt ennek a városnak feltettebb kincse, nagyobb szeretettel gondozott drága birtoka — a mult időkben.

A mult időkben — ismétlem. Mert bármennyire méltánylandó is a jelentékeny áldozat, melyet még ma is hoz városunk a tanítás érdekében, kénytelenek vagyunk fájó érzéssel bevallani, hogy az nincs arányban a mult idők szives áldozatkészségével s különösen parányivá törpül akkor, ha a fokozatos fejlődés kívánalmaira tekintettel akarnók azt megítélni.

Valami idegen, a mi kálvinista józan világunkba be nem illő irányzat kerítette hatalmába közügyeink intézőinek szívét és gondolkodását és eltérítette őket arról a kipróbált biztos országutról, a melyen városunk fejlettségének mostani magas fokát elérte.

Nekünk mai napság erőnek erejével a kaszárnyák kellene! Mintha bizony a kaszárnyák gögös, exclusiv szelleme felelne meg a mi polgári erényekben, puritán erkölcsökben nagyra nőtt civitásunk érdekeinek!

Azokon a milliókon, a melyeket tékozló kézzel önkárunkra odadobtunk a militarizmus mindent felfaló Molochjának soha ki nem elégíthető torkába; — sőt azoknál amillióknál sokkal szerényebb anyagi eszközökkel is végtelenül nagyobb dicsőséget, maradandóbb, nemesebb hírnevet szerezhettünk vala magunknak eddigi emelkedésünk biztos útján haladva.

Mert bármennyire megerőltessük is magunkat a kaszárnyák építésével, katonai jelentőségre szert nem tehet városunk, nem pedig azért, mert — hála Istennek! — stratégiailag közönbös területen lakunk, melyet sem a védelem, sem a támadás fel nem használhat a maga céljaira.

Van ellenben egy másik nagy csatátér, a hol a diadal biztos kilátásával szállhatnánk sikra minden, bárholnan jöhető ellenféllel.

Keressük csak elő azt a régi zászlót s bontsuk ki újra, hadd lengesse a

nemzeti génusz lehellete. Avult ugyan már, megtépte a majdnem öt századon át vívott diadalmos csaták zivatara, de még mindig arany betűkkel ragyog rajta a művelődés örök jelszava: »excellior!«, mindig csak »fölfelé!«

Egyetemet kérünk Debreczennek!

A harmadik egyetem megnyeréséért versengenek egymással hazánk legelső városai. Mi nem óhajtunk e versengésbe beleegyeledni. Mi nem szorultunk arra, hogy idegen hatalmasságok kegyéből ajándékképen nyerjük meg ezt a kétségtelenül — főleg városunkra nézve — megbecsülhetetlen értékű kincset, mi felbirjuk azt állítani a magunk erején, még pedig magunknak minden nagyobb anyagi megerőltetése nélkül. Ejtsük el az egyik kaszárnya építésének tervét és meg van az egyetemünk.

Itt van ez a mi nagy nevű és dicsőségű főiskolánk, — melynek fejlesztése különben is magunk iránt való legszentebb kötelességeink közé tartozik, — egészítsük ki ennek cscnka philosophiai, — és erősítsük meg jogi és theologiai facultásait (az orvosi kar felállítására nem feltétlenül szükséges) és mienk minden magyar város előtt az a hasonlíthatlan dicsőség, hogy a magunk erején képesek vagyunk arra, a mit más hazai kitűnő városok állami segítség vétele nélkül soha sem bírnának megvalósítani.

Városunk érdemes atyái és mindazok, a kiket e város fejlődése szívök szerint érdekel, vegyék fontolóra ezeket a dolgokat, melyeket az iskolai év elbucsztatásának kapcsán, legerősebb meggyőződéseim által ellenállhatatlanul ösztönözöttem, a közvélemény ítélőszéke elé terjesztek.

Nagy Zsigmond.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 24-én.

A képviselőháznak szerán, f. hó 24-én, délután is volt ülése. A délutáni ülés első tárgya az osztrák-magyar államvasut megváltásáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása volt. Polónyi Géza, Baross Gábor, b. Prónay Dezső és Herman Ottó felszólalása után az egész törvényjavaslatot második olvasásban is elfogadták.

A ház ezután a Lloydal fennálló szerződés megszüntetéséről s az Adriával kötött hajózási szerződésről szóló törvényjavaslatokat tárgyalta. Mindakettőt Neményi Ámbus előadó ösmertette és ajánlta s mindkettőre nézve Törs Kálmán fejezte ki a függetlenségi párt s Gaál Jenő (pécskai) a mészékelt ellenzék hozzájárulását, Baross Gábor miniszter pe-

dig kifejtette a kormánynak a magyar tengeri hajózás fejlesztésére vonatkozó terveit. A két törvényjavaslatot a ház egyhangúlag elfogadta.

A képviselőház ülése jun. 25-én.

A esütörtöki ülésen folytatta a ház a közigazgatási javaslat részletes tárgyalását. A mérsékelt ellenzék részéről Szentiványi Kálmán emelt szót a javaslat védelmére, utána Kiss Albert (kiról a kormányparti »Pesti Napló« is elismeri, hogy »a függetlenségi pártnak köztisztelőben álló s mindig magvas és objektív szónoka«) mondott hosszabb, tartalmas beszédet a javaslat ellen; Andrassy Herbert, azaz ifj. gr. Andrassy Gyula a javaslatot védte, — védelmében kevés volt a köszönet; — végül Beniczky Árpád és Matkovich Tivadar beszéltek nagy hatással a javaslat ellen.

Kiss Albert beszédét — tér szűke miatt — ma csak rövid kivonatban ismertethetjük, de közelebb egész terjedelmében közölni fogjuk.

Kiss Albert kijelenti, hogy a függetlenségi párt régi álláspontjához hű marad s a javaslatra vonatkozólag semmiféle kompromisszumot sem fogad el. Ha a mérsékelt ellenzék nem támogatná a javaslatot, azt már régen visszavették volna s a kormány alatt ugy megingott volna a talaj, hogy a mérsékelt ellenzék az államosítást ugy valósíthatná meg, a mint az előtte lebeg.

Azt hiszi, hogy gróf Apponyi szombati nyilatkozata, melylyel Eötvös Károlynak felelt, összefüggésben áll a volt miniszterelnöknek a szabadelvű klubban tett nyilatkozatával s a két nyilatkozat azt jelenti, hogy a két párt között e javaslatra vonatkozólag koalíció jött létre. A függetlenségi párt e koalícióval szemben küzdeni fog, nem obstrukcióval, hanem nyomós érvekkel. Magyarországon századok óta csak két párt volt s ma is csak kettő van: aulikus és nemzeti. Az a szabadelvű, ez a nemzeti párt; a többi csak egyiknek vagy másíknak árnyalata s bármily jeles erőkből álljon, előbb vagy utóbb szét kell robbania, mert egészségtelen az alap, melyen áll.

Felolvassa a királynak a pécsi törvényhatóságához intézett beszédét s kérdi, hogy összeegyeztethető-e a parlamentarizmussal az ily befolyásolás s összeegyeztethető-e a Felső-nimbuszával, hogy esetleg a törvényhozás bölcsességébe vetett bizalom, kifejezése s minden koalíció daczára sem fog e javaslatból törvény válni? Kérdi Appoyit, hogy ezek után is reméli-e, hogy a kormány tartózkodni fog a befolyásolástól és koteskedéstől? S ez az a homogen irányzat, melyről szombati felszólalásában megemlékezett?

Nagy nemzeteknek, mint nagy egyházaknak szabad cenzurizálniok, de kis nemzetektől ez könnyelműség. A törvényjavaslatot, mely az önkormányzat ogait törli el, nem fogadja el, hanem csatlakozik Szederkényi Nándor határozati javaslatához. (Élénk helyeslés. Kiáltások: »Öt perc!« Nagy zaj.)

Gr. Károly Gábor: Mindig csak kormánypartinak adnak öt percet. (Kiáltások: »Rendre!«)

Elnök gr. Iárolyit rendre utasítja. Ő szokott öt percet adni, ha meleg és rossz levegő van, de nem adja pártok szerint.

Gr. Károly Gábor: Hát csak kormányparti beszéd utánvan rossz levegő? (Zaj, kiáltások: »Rendre!«)

A következő szónok gróf Andrassy Gyula volt. Ha valaki a beszédére kíváncsi, böngéssze ki a »Nemzet«-ből, hol az egész terjedelmében és a poszágában olvasható.

Beniczky Árpád a törvényjavaslatot határozottan kánsnak és veszélyesnek tartja. Nekünk mint maoknyi népnek, védenünk kell

a sok idegen nemzetiség között magunkat. — Mint az autonómia híve, a javaslatot nem fogadja el, hanem pártolja Szederkényi Nándor határozati javaslatát.

Matkovich Tivadar eszébe juttatja a háznak, hogy mikor Grünwald Béla 1886-ban a közigazgatási javaslat tárgyalásakor a kinevezési rendszer mellett mondott beszédet, Tisza Kálmán beszédében, nemcsak hogy a választási rendszer mellett kardoskodott, de ezt ugy állította oda, mint igazi szabadelvűséget. Ma másképp van meggyőződve; de hisz a kormányparton az ilyen gyökeres nézetváltozás nem tartozik éppen a szokatlan jelenségek közé. A javaslat csak a kormány központi hatalmának terjesztését czélozza s ezért ő azt nem fogadhatja el, hanem csatlakozik az Ugron Gábor határozati javaslatához.

A képviselőház ülése június 26-án.

A tegnapi ülésen Reviczky Károly kezdte a vitát, a közigazgatási javaslat ellen beszélve, a függetlenségi párt gyakori tetszésnyilvánítása közt. — Utána következett gróf Gyürky Ábrahám, Nógrád- és Nyitra megyéknek sok éven át mindenható főispánja s az elmúlt kormánynak egyik bizalmi férfia. Ő is a közigazgatási javaslat ellen szólott és pedig főként a főispáni állás szempontjából. Az ő véleménye az, hogy a javaslat szerint kontemplált főispán most már igazán nem tehet egyebet, mint kortesszolgálatokat a kormánynak. E véleményét a függetlenségi párt nagy tetszéssel fogadta s Polonyi közbe is kiáltott: »Ez szakértői vélemény!«

Ez után Bartha Miklós szállt sikra nagy hatással a vármegyei rendszer mellett. Bartha Miklós a képviselőház legkiválóbb szónokai közé tartozik, s beszéde maradandó hatást tett. Végül a nagyképűsködő Beksics Gusztáv beszélt a javaslat mellett.

Reviczky Károly elismeri, hogy a mostani közigazgatás rossz, de ezen lehetne segíteni a nélkül, hogy régi megyei szervezetünket tökretennők. A tisztviselők fizetését javítva, nagy eredményt lehetne elérni, mert a mostani felette szegényes fizetés egyik legfőbb oka annak, hogy kevesen vállalkoznak a közigazgatási állások betöltésére. Polemizál az összes szónokokkal és csatlakozik Szederkényi határozati javaslatához.

Bartha Miklós beszéde kezdetén polemizál Andrassy Gyula gróf beszédével, a ki ismeri a fanczia, angol, porosz közigazgatás alapját, de nem ismeri a magyar viszonyokat, mert különben nem ajánlotta volna a vegyes bizottságokat, amelyek nálunk soha sem fognak gyökeret verni, ellenkezvén nemzeti sajátságainkkal. A kormány javaslatával nem járt helyes uton, mert felállított elveket és arra a kaptafára alkotta meg a törvényjavaslatot, holott a tényleges viszonyok kellő mérlegeléséből kellett volna kiindulni. — Sokkal több rossz oldala van a kinevezésnek, — mint a választásnak. — A garancziákra nézve mit sem érnek a pusztá ígéretek: törvényekre van szükség. A vármegye tisztviselője eddig a megyei társadalom vezérférfia volt, ezentul zsarnoka lesz. Az önkormányzatot képviselő elemeknek nincs módjukban magukat érvényesíteni. E tekintetben nem érthet egyet Apponyi gróffal, aki azt állította, hogy a bizottságokban ezentul az önkormányzati elem gyarapodni fog. Hamis jelszónak tartja azt az állítást, hogy a reform által az állam ereje gyarapodik. Erre csak önálló hadsereg, önálló pénzügy utján juthatunk el. Ez nincs meg és most még a köztevékenységet is meg akarják bénítani. Az állam már anélkül is nagyon ránehezedik az egyénre és minden ténykedésében korlátozza, azért ezt a hatalmat még inkább nevelni nem volna szabad. Ezzel szemben sem a parlament,

sem a sajtószabadság nem elegendő biztosíték. Szóba hozza a két erdélyi főispán elbocsátását, a mi a szász érdekkonzorcium kedvéért történt. A törvényjavaslatot nem fogadja el és csatlakozik Ugron Gábor határozati javaslatához.

BELFÖLD.

Erdélyi képviselők értekezlete.

Bethlen Gábor gróf volt főispán ajánlatára az erdélyi pártokivüli képviselők legközelebb értekezletet tartanak, annak megállapítása végett, hogy a közigazgatási javaslat ellen szavazzanak-e, vagy pedig megelégedjenek egy nyilatkozattal, melyben kijelentik, hogy a javaslatot nem pártolják, de a szavazástól tartózkodnak.

Királyunkról a francia »Figaro« rendkívül rokonszenves vezércikket ír. — Konstatálja, hogy Ferencz József király egy negyedszázad óta mintaképe az alkotmányos fejedelemlnek. Felemlíti, hogy daczára hatvanas korának, királyunk még semmit sem vesztett rugékonyságából és munkakedvéből; az a szokása, a mit ugyszólván köteleességének tart — hogy mindenkit beereszt maga elé s Ferencz Józsefhez könnyebben bejuthat bárki, mint a francia köztársaság elnökéhez, Carnothoz. És a király nemcsak kihallgatja a kéréket vagy panaszosokat, hanem jegyzékbe is veszi a kérelmeket és panaszokat. Végül sajnálattal említi meg a »Figaro«, hogy a trónt nem egyenesen leszármazó örökösre, hanem egyik öcsésére kell hagynia.

Az alföldi szocializmus. Az aradi kir. ügyészség és a rendőrség a szocialisták ellen erélyesen lép fel. A »Közjólét« című szocialista lap ellen az ügyészség sajtóperert fog indítani. Az aradi polgármester a »Közjólét« szerkesztőségét felszólította, hogy tegyen le haladéktalanul 5000 frtnyi kaucziót. Zimándközön egy szocialistát épen akkor fogtak el, mikor az illető lázító iratok terjesztésével foglalkozott. Mi azt hisszük, hogy az volna az igazán erélyes eljárás, ha nem hajszát kezdenének, hanem a baj valódi okait kutatnák s azokat igyekeznének elhárítani.

Az 1892-ik évi költségvetés előirányzatán már dolgoznak az egyes miniszteriumoknál. A kiadások előreláthatólag sokkal nagyobbak lesznek, mint az idén. Így az igazságügyi tárczánál a kir. táblák szétosztásának áldása csak most fog mutatkozni sokkal nagyobb költségtöbblettel. — Ha ehez hozzávesszük a hadügyminiszter követeléseit, ugy Wekerle boldogságának, amit az egyensúly helyreállítása miatt érzett, csakhamar vége szakad.

Vegyes hírek. A horvát tartománygyűlés szerdai ülésén a vizjogról szóló törvényjavaslatot harmadik olvasásban elfogadták. — Végül elfogadták a bizottságnak néhány állami tulajdon eladására vonatkozó jelentését is. A jegyzőkönyvet nyomban hitelesítették, mire a tartománygyűlést elnapolták. — A király fumei tartózkodása alkalmából különböző czélokra 4000 frtot adományozott magánpénztárából. — Halálozás. Idősb Miklóssy Gyula, volt színigazgató, az Egryszintársulat tagja, élete 53. évében, hosszas szenvedés után e hó 23-án meghalt Kézdi-Vásárhelyen. — Pável Mihály gör. kath. püspök hat ezer forintot adott át káptalanának, hogy azt hatvan egyházmegyei oly pap között ossza meg 100—100 frtjával, kik a lelkipásztorkodás terén buzgalommal működnek. — Temesvárra — mint onnan jelentik — szept. 16-án érkezik ő felsége s a hadtestparancsnoksági palotában fog lakni. — Egy sziléziai gróf, mint magyar nagybirtokos. A »Berliner Tagblatt« dessau-i jelentése szerint egy sziléziai gróf a sárosmegyei hertneki nagy uradalmat az anhalti hercegtől megvette 1.600,000 márkáért.

KÜLFÖLD.

Vasut-államosítás innen és tul.

Az osztrák kormány is kedvet kapott a magyar példát utánozni. Mialatt nálunk az osztrák-magyar államvasutat, addig odaát Ausztriában a legrégebb vasutakat egyikét: a Károly Lajos-vasutat államosítják. Az egyezmény a kormány és a vasutigazgatóság között már létre is jött. Lényege az, hogy az állam már 1892. január 1-én átveszi a vasut vonalait s a vállalat összes ingó és ingatlan vagyonát, anyagkészleteit s a társaság által kezelt alapokat s ezért a részvényeseknek évi 10 frt o. é. járadékot biztosít. A kormány fentartja magának a jogot, hogy a részvényeket 1900-ig legalább 220 frton, azontul pedig 210 frt névértéken beváltja.

Osztrák rágalmak. Az osztrák képviselőház egyik közelebbi ülésén Lueger képviselő azon képtelenséget állította, hogy Magyarországon elnyomják a németek leghivebb barátait, a szlávokat és románokat, s Magyarország gazdaságilag is elnyomja Ausztriát, vasuti tarifáival gazdasági harcokat folytat ellene; egyúttal akadályozza a valódi osztrák keleti politikát is, akadályozza nevezetesen a Romániával való megegyezést. Végül határozati javaslatot terjesztett elő, melyben föl hívja a kormányt, hogy védelmezze meg az osztrák érdekeket Magyarország tulkapásai ellen. (?)

Vegyes hírek. Weber Vilmos Ede, a táviró egyik föltalálója, Göttingában 84 éves korában meghalt. Ő vezette be az első táviró sodronyokat Göttingába. — Ismét elhurczolt kereskedők. Odunlukban, Brussától egy órányira, két tekintélyes brussai embert a rablók elhurczoltak. A rablók üldözésére csendőrséget küldtek ki. — Szenzációs gyilkosság Spanyolországban. A spanyol belügyek miniszterének gyásza van. Sógorát, Loringot, aki egy előkelő bankárnak a fia, Malagában lelőtték. Egy Diario Mercantil nevű lapszerkesztő a gyilkos, a ki kétszer lőtt Loringra egy revolverrel. Ugy látszik, hogy régóta ellenségek voltak már; a szerkesztő haraga — mint hírlik — politikai okokban gyökerezett. — Gondnokság alá helyezett nagyherceg. Mihály Mihajlovics orosz nagyherceget gondnokság alá helyezték és vagyonának kezelését atyjára és György fivérére bízták. — Parnell házassága O'Shea asszonnyal, kinek válópöre oly nagy feltűnést keltett, immár megtörtént. Az esküvő tegnapelőtt ment végbe Sseyinben a polgári hatóság előtt. Tanukul Parnell két szolgálja szerepelt.

Fölvívás előfizetésre.

Közeledvén a második negyedév vége, bizalommal kérjük föl t. előfizetőinket az előfizetés megújítására.

Lapunk, mint a debreczeni és vidéki olvasó közönség kipróbált közlönye, hiven szolgálja a közügyeket, első sorban a város és vidékének érdekeit, emellett hű tükrö az országos és külföldi eseményeknek is.

A napi-renden lévő kérdésben, a közigazgatás államosításának kérdésében, lapunk az önkormányzati és választási rendszer fentartása mellett harcol, a jogokat elkobozni akaró kormányynal szemben. A nagy vitát, mely a képviselőházban foly, részletesen ismertettjük s a kérdést, mely mindannyiunkat érdekel, minden oldalról megvilágosítjuk. A „Debreczen“ mindig ott volt a nemzeti jogokért küzdők sorában s feladatát most is hiven és lelkiismeretesen betölti.

Azon igérettel, hogy lapunk szellemi részére ezután is nagy gondot fordítunk, kérjük az előfizetések megújítását.

Videki t. előfizetőinket, különösen az olvasó köröket és kaszinókat arra kérjük, hogy előfizetéseiket ne könyvárusi úton, hanem a kiadóhivatalhoz intézett postai utalványon ujtassák meg, mert a könyvárusi közvetítés — különösen ha számosan veszik azt igénybe — nekünk tetemes kárt okoz. Egyúttal tisztelettel kérjük hátralekos előfizetőinket az előfizetési díjak beküldésére, hogy kötelezettségeinket mi is pontosan teljesíthessük.

Előfizetési árak:

Egy évre . . .	10 frt.
Fél évre . . .	5 frt.
Negyed évre . .	2 frt 50 kr.
Egy óra . . .	1 frt.

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ujdonságok.

* **Lapunk mai számához egy negyed ic hirdetési melléklet van csatolva.**

* **Puky Gyula** a debreczeni kir. ítélőtábla nagy érdemű elnöke, kinek magas jogászai képzettsége, mely már megnyitó beszédében nyilvánult, elismerést és tiszteletet vívott ki, körlevelet intézett a debreczeni kir. ítélőtábla kerületében működő kir. bíróságokhoz, mely körlevélben kifejti, hogy felügyeleti jogát miként fogja gyakorolni s egész programját követendő irányáról. Ennek daczára, hogy a körlevél a D. E.-nek már csütörtöki számában megjelent, de tekintettel ugy a kir. ítélőtáblai elnök ur kiváló személyiségére, mint a körlevél tartalmára: mi is egész terjedelmében közölni fogjuk a körlevelet a jövő hét folyamán, mihelyt a küzlésre terünk lesz.

* **Az adóprés szünetelése.** A szokásos évi adószedési szünet immár el van rendelve. A pénzügyminiszter utasításából, az aratási munkákra való tekintettel, a jövő hó elsejétől kezdve két hónapig be lesznek szünetelve a végrehajtások. Az adóvégrehajtók a jövő hónapra már egy árverést sem tűznek ki. Megkönnyebbült szívvel fogadják ezen intézkedést az adófizető páriák.

* **Országos botrány.** Budapest főváros törvényhatósági bizottságának szerdai közgyűlése, 85 szavazattal 61 szavazat ellenében, tehát 24 szótöbbséggel megadta Lesser Szamiszlónak a német színház építésére és megnyitására vonatkozó engedélyt. Hogy ilyen hazafiatlan határozatot miként hozhattak a főváros atyái: azt képtelenek vagyunk megérteni. Hazafiatlanságuk korholására a magyar grammatikában szavakat se lehetne találni!

* **Lódijazás Debreczenben.** A debreczeni gazdasági egyesület a szokásos évi lódijazást f. hó 28-án vasárnap tartja meg a Nagyerdőn. Ezúttal a következő díjak vannak kifizetve: I. Istállózott lovakra, anyakanczákra csikóval, első díj 8 db, második díj 6 db, harmadik díj 5 db magyar arany; három éves kanczacsikókra első díj 4 db, második díj 3 db magyar arany, két éves kanczacsikókra egy díj 2 db arany. II. Ménesbeli lovakra, anyakanczákra csikóval, három díj, egyenkint 8, 6 és 5 db magyar aranyból; három éves kanczacsikókra két díj 4 és 3 db magyar aranyból. Egy — három éves ménesikók 4 db arany. Kettős fogatokra saját nevelésű lovakkal első díj 4 db arany, második díj 2 db arany; ötös és hatos fogatokra első díj 4 db arany, második díj 2 db arany. — Ezekon kívül arany, ezüst, bronz oklevelek és 24 db nemzetiszínű nyakszalag osztatik ki.

* **A kir. ügyészi kar megszaporítása.** Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter utóbb az ügyészségek újjászervezését tette egyik feladatává. E czélból az ország összes ügyészségeihez és így a debreczenihez is, leiratot intézett, melyben az elintézendő ügyek száma és az ezt feldolgozó munkaerők közti viszony tekintet-

ben felvilágosítást kér. A miniszter ezen intézkedése a kir. ügyészi kar szaporításával függ össze ott, hol annak szükségessége fennforog.

* Tisza Kálmán baloldalivá lett!

Ez a hír futotta be szerdán este a fővárost. Az elvek szegreakasztása nagymesteréről nem épen lehetetlen ily rohamos elváltoztatást — a régi elveknek szükség esetére előránthatást föltenni — mindazonáltal a fölmerült hír oda-töpörödött, hogy az országgyűlésnek a megtartott délutáni kettős ülése után a szokott fiakkereken hazasiető két Tisza: az apa és fia közül a család reménye, a Tisza-dinasztia vezére, a kis Herbert, azon megtiszteltetésben részesült a nagy tehetségeit elismerő apa által, hogy a kocsiiban jobb oldalra ültetett s maga ugyanott baloldalt foglalt helyet.

* **Munkaadók és munkások figyelmébe.** A zónadíj-szabásnak a hazai gazda közönségre s a munkás osztályra kiválóan kedvező intézkedése az, hogy munkások, ha legalább 30-an egy és ugyanazon rendeltetési állomásra utaznak együtt, személy és vegyes vonatoknál a III. kocsiosztály fel III. oszt. jeggyel utazhatnak. Minthogy azonban újabb időben a zónadíj-szabás intézkedését némelyek különféle üzérkedésre használják fel (pl. a munkásokat a kikötött számnak megfelelő csoportokban összeállítják és tőlök bizonyos közvetítési díjat szednek b e,) a kereskedelmi miniszter ur most közzé teszi, hogy a nevezett kedvezményt az érdekeltek minden közvetítői díj nélkül vehetik igénybe, ha e czélból közvetlenül az állomáshoz fordulnak és pedig akár társulva, akár egyenkint, ez utóbbi esetben maga az állomás gondoskodik arról, hogy a kellő számú csoport össze gyűjtessék Debreczen 1891 június 23. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Egyház.** A debreczeni ref. egyház tanácsstermében 1891-ik évi június hó 28-dik napján d. e. 10 órakor közgyűlés tartatik. — Tárty: egyházmegyei világi tanácsbiróra szavazás.

* **Öngyilkosság dinamittal.** A biharmegyei Eled községben régen viszályban ban élt Kiss Miklós odaváló lakos a feleségével, ki folyton betegeskedett és e miatt sok pénzért került. Rá akarta venni az asszonyt, hogy vagyonát irassa férje nevére, de ezt felesége megtagadta. E miatti bosszúságában Kiss elkezdte szorgalmasan látogatni a kocsimat, hol azután csakugyan elposzékolta mindenét. Egy nap szintén holt részegen ment haza és egy régen tartogatott dinamit-töltényt mutatott a feleségének. »Meglásd, én még ezzel fogom magamat megölni, ha sohasem hagysz békét.« E szavakkal kiment az udvarra. Pár perc múlva — durranást hallott az utcán levő felesége s mire lément, férje már ott feküdt a tornáczon a felismerhetlenségig szétroncsolt koponyával. A tornáczon levő ablakok is betörték a durranásra.

* **A vámmenteségek tárgyában** a kereskedelmi miniszter körendeletet küldött, melyben tudatja, hogy az 1890. évi I. törvény-cikk 99. §-ában megállapított törvényszerű vámmenteségek igazolására szükséges hivatalos igazolványok kiállítása tárgyában felmerült kérdés alkalmából tudomás s ahoz alkalmazkodás végett a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök ural egyetértőleg utasította a törvényhatóságokat hogy a törvényben megállapított vámmenteségek igazolása a megyékben a főszolgabíró, vápsokban a rendőrkapitány, vagy a tanács áttá e részben megbízott tisztviselő hatáskörébetartozik, kik az igazolványokat az illető államhivatal főnökének, illetve törvényhatósági tisztviselőnek megkeresésére állítják ki. Postai szálló fogatok, lovak, szállítmányok vámmenteségek igazolására külön igazolvány nem kell, ép y a foglyok és fegyenczek szállításánál sem.

* **Kinevezés.** Dorcsá Antal es. és kir. kezelő őrmester a debreczenkir. törvényszékhez irnokká nevezetett ki.

* **Esküvő.** Szabó Sándor, a Szabó Lajos fia, kezműáru cég legifjabb tagja, esütörtökön esküdt örök hűséget Bosznay Etelka kisasszonynak, Bosznay Károly nagykereskedő szép, kedves és művelt leányának. Az esketési szertartást ifj. Szabó János hódmezővásárhelyi ev. ref. segédlelkész végezte. — Az esküvőt Bosznay Károly villájában gazdag nász lakoma követte.

* **Közgyűlés.** Az alsó-szabolcsi-tiszai ármentesítő társulat által július 6-án tartandó gyűlés kivonatos tárgysorozata: A demarcationális vonal megállapítása ellen a minisztériumhoz beadandó memorandum szövege feletti határozat. Az alapszabályok 3. s ezzel egybefüggő pontjainak megváltoztatása. A rakamazt-dobi árterfejlés ellen beadott reklamatiók ügyében kiküldött bizottság által hozott első foku határozatok helybenhagyása. Folyó ügyek stb.

* **Szerelem, házasság.** A XIX. század végén Huska barátnéjához Miczikéhez: »Tudod-e Miczi, hogy én férjhez megyek. Völegényem fess, fiatal, gazdag és szép ember. Szeretem a bolondulásig. Rangja sem áll alább a tatanál, vagyona pedig jóval több. Egész életünkön keresztül a legboldogabbak leszünk.« — Győző, a Miczike bátyja, fiatal ügyvéd: »Az-tan Huska nagysám, ha majd válni akar, a válópert ne bizza másra, én rövid idő alatt lejáratom.« — Huska: »Igazán, ejnye bejő lesz, mihe kerül majd a perköltség?« — »Körülbelül 400 frtb.« — És mennyi idő alatt választ el?« — »Négy hét alatt az egész pert lejáratom.« — Miczike: »De Hus édes, házasságod küszöbén hogy kérdezhetsz komolyan efféléket?« — »Jaj édes Miczike, te azt nem érted, ha az ember ily komoly lépésre határozza magát, számot kell vetni és tisztában kell lenni előre a viszonyokkal és eseményekkel. (Megtörtént.)

* **Színházunk ügye.** Ma délelőtt tárgyalta a tanács a színházi gáz- és villanyvilágítás és a ruhatarak ügyét. A városi tanács helyesnek találja egy gázmotor beszerzését. A villanyvilágításhoz szükséges készülékeket Leszkay L. sz. k. a y szinigazgató fogja beszerezni. E készülékeket 3 év múlva, ha esetleg Leszkay nem kapná meg a színházat, a város 50%-on átvenni tartozik. A városi ruhatar kiad-jak Leszkaynak. A Valentin-féle ruhatar ügyében még nem határozhatott a tanács, mivel a követelések még nincsenek tisztázva.

* **A honvédelmi miniszter és a magyar ipar.** Nem régeből közöltük, hogy a honvédelmi miniszter kiírta a honvédség posztoszükségletének fedezésére vonatkozó pályázatot. Sajnos azonban, hogy a miniszter ur megint oly feltételekhez köti a pályázatban való részvételt, a melyet a magyar posztóipar teljesíteni nem lesz képes. A miniszter ur magyar ipar ellenes eljárása kinos megütközését keltett nemcsak az érdekelt iparosok, de a kereskedelmi kamarák körében is. Így a budapesti kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy a pályázatot közölni fogja az iparosokkal, de egyszerűen nély sajnálatának ad kifejezést a fölött, hogy a feltételek között megint ott van az a fél milliónyi óvadék, a mi teljesthetetlen és a fölött is, hogy a július 15-én lejáró pályázatot csak most június végén hirdetik ki. A miniszter ur azonban, mint eddig nem törődött, úgy ezután sem fog törődni sem a panaszokkal, sem a magyar ipar érdekével.

* **Hymen Ifj.** Csicsó Lajos, a cs. és kir. szabadalmazott »Adriai« biztosító társaság debreczeni főügynökségének pénztárnoka, eljegyezte öz. Maló Istvánné szép, művelt leányát Juliska kisasszonyt, Makó Lajos szegedi szinigazgató hugl.

* **Massage gyógy-gymnasztikai orthopédia.** Sichermann Adolf, az összes gyógytudomány tudora, ki a massage gyógy mód terén különös ártassággal bír, városunkban telepedik le s i gyógyintézetet állít. Rendelő helyiségének beendzése céljából Budapestre utazott, hogy a városi hason nemü intézete- teket mintául vesse. Dr. Sichermann maga fogja kezelni betegeit. Egyszerre tehát két massage gyógyítélet lesz városunkban, a mi a betegeknek csak előnyére válik.

* **A debreczeni iparos kör 1881.** évi június 28-án, vasárnap a Szikszai »Margit fürdő« termében zártkörű táncvizalmat rendez. — Belépti-jegy személyenként 1 forint. Belépti-jegyek előre válthatók Szedlák József pénztárnoknál, ezenkívül Lőrincák László aranyműves, Nagy András keztűs, továbbá Serli Ede és Huber József urak üzlethelyisé- gében és este a pénztárnál. — Kezdeté esti 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Rác Károly zenekara működik. A rendező bizottság.

— **Agyagiparosok figyelmébe.** A kereskedelmi muzeum által a budapesti város- legiti iparosokban rendezett agyagipari ki- állítást június hó végével bezárják, 6 heti szü- netelés után azonban, azaz augusztus hó 15-én újból megnyitják. E kiállítás igen sok érdekes és szakemberekre nézve tanulságos anyaggal rendelkezik, kívánatos tehát, hogy az agyag- iparral foglalkozók minél nagyobb számban látogassák. Erre nézve legalkalmasabb az ünne- pnapok és vasárnapok délelőtti, midőn a látog- atásokat szakférfiak mint vezetők és magya- rázók kalauzolják a csarnokokban; ily tanul- mányozó csoportoknak, a belépti díj elen- gedése mellett, a kiállítás megtekintését már reg- geli 8 órától kezdve lehetővé teszik. Különös tetszésnek és keresletnek örvendenek e kiállítá- sán a népies fazekas munkák, melyek tul- nyomó része már eladatott. Tekintettel egy- részről azon anyagi haszonra, melyhez ez által az egyes fazekasok jutnak, még inkább figyelm- et érdemel azon körülmény, hogy készítmé- nyek a fővárosi közönség és kereskedők előtt is ismeretessé válnak és további üzleti ösz- szeköttetésekre alkalmat szolgáltatnak. Alul- írott kamara figyelmezteti tehát a kerületében települt fazekasokat, hogy különböző készit- ményekből (kancsók, talak, korsók, bögrék) minél nagyobb gyűjteményeket küldjenek e kiállításra. A muzeum — mint ezt eddig is tette — maga is fog a beküldött tárgyakból vásárolni és az összeget az illetőnek azonnal kifizeti. A kiállításra küldött tárgyak a feladás- kor 50%-os szállítási díjmérséklést élveznek; az ehez szükséges igazolvány az alulírt kama- ránál nyerhető. — A kiállításra szánt tárgyak mindegyikére feljegyzendő az ár, a láda tete- jének belsejére pedig a tárgyak jegyzéke, a kiállító neve és címe illesztendő. Debreczen, 1891. jun. 23. A kereskedelmi és ipar- kamara.

* **Gyászjelentés.** A legmélyebb fájdalomtól lesújtott szívvel tudatjuk felejtethetlen kedves jó anyánk, szerett anyósunk, nagy- anyánknak öz. Mikola Antalné szül. Nagy Zsófia asszonynak, élete 63-ik, bánatos özvegyiségének 2-ik évében, négy heti súlyos szenvedés után, folyó hó 25-én. d. u. 3 órakor tüdőlobban történt gyászos elhunytát. Drága halottunk földi részei folyó hó 27-én, délután 5 órakor, Miklós-utca 1071. számú házunktól, az evang. reformáltak szertartása szerint tartandó ima után a szent-annai sírkertben fog- nak örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztessé- gétélre az elhunytak számos barátait és ösmerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. évi július hó 26. Mikola Irma és ferje Szilágyi Imre, gyermekei Margit és Ibolyka; Mikola Anna és férje Jankovics Sándor, gyermekei Szeréna, Anna, Jenő és Sándor; Mikola Antal Gyula és neje Bathy Irma, Mikola Miklós. Béke poraira! — Áldás emlékezetére!

* **Csizma tolvaj.** Nagy István csiz- mada legénye, Kozma Bálint, ellopott a meste- réltől két pár új csizmát és potom áron eladta a zsidónak. A mester észrevette a lopást s a legényt letartóztatták.

* **Svéd gyógytorna és massage intézet.** Mint örömmel értesülünk, Magvassy szaktanár ur működését már megkezdette Dr. Tihanyi ur házában és igazgatása alatt. Mag- vassy urnak, ki a massage gyógykezelésben már 22 év óta működik és abban kitűnő jár- tassággal bír, elismeréssel adóztatunk, hogy a szenvedő emberiség javára ezen áldásthöz intézményt városunkban is meghonosította. Tu- domásunk szerint a betegek Dr. Tihanyi orvos ur által, naponként annak rendelő óráiban, vét- tetnek fel, az intézet pedig nyitva van reggel 7-től este 7 óráig.

* **Sertés-kereskedők figyelmébe.** A földmivélsügyi miniszter a magyar sertés- kereskedőkre nézve örvendetes hírt közölt ha- tóságunkkal. Arról van szó, hogy sertéskeres- kedelmünknek egy régóta elzárt jó fogyasztó piaca újból megnyílt. A svájci szövetségtá- nács ugyanis e hó 13-án kelt határozatával megengedte, hogy ezentul Kőbányáról a serté- sek bármely célra minden korlátozás nélkül Svájcba szállíthatók. A bevétel csupán a a következő föltételekhez van kötve: 1. A serté- sek Kőbányáról közvetlenül Svájcba szállítandók s utközben más állatokkal nem sza- bad érintkezniök. 2. A bevétel csak Szt-Mar- garethen és Buchs vámhivatalain át történhetik, ahol a sertések állategészségügyi vizsgálat alá vétetnek. 3. A szállítmányok egészségügyi bizonylatokkal látandók el.

* **Tűzoltók táncvizalma.** A szé- kelyhidi önkéntes tűzoltó egylet javára Szé- kelyhidon, a fürdő termében 1891. évi július hó 5-én táncvizalom tartatik. — Belépti jegy személyenként 1 frt. — Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirla- pilag nyugtáztatnak. — Ételek, italok jutányos áron kaphatók.

* **A közforgalomban levő mér- tékek ellenőrzése.** E tárgyban a belügy- miniszter f. évi 29,203. sz. a valamennyi tör- vényhatóságokhoz következő rendeletet intézett: A közforgalomban levő mértékek szigorú és szakszerű ellenőrzése céljából egyetértőleg a m. kir. kereskedelemügyi miniszterrel urral, szükségesnek találtam, hogy az állami központi mértékhitelítő bizottság küldöttje az egyes mértékhitelítő hivatalok évi megvizsgálása alkalmával az illető városban vagy szükségé- sen annak vidékén a közforgalomban használt mértékeket is vizsgálat alá vegye. Minthogy azonban ezen vizsgálat teljesítése a törvény értelmében az illetékes rendőrhatalóság hatá- sörébe tartozik, a vizsgálat ezen hatóság által az állami központi mértékhitelítő bizottság kiküldöttjének közbenjöttével eszközözendő. Fel- hívom tehát az illetékes rendőrhatalóságokat oly időben is teljesítsék, midőn az állami mértékhitelítő hivatalok évi megvizsgálása alkalmával ott jelennek.

* **Beteg állatok levágása.** A föld- mivélsügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, melyben nagyobb pontosságot követel arra nézve, hogy az állatok levágása alkalmával ta- lált ragályos betegségek bejelentésenek. A törvényhatóságokat fölhívja, hogy a vágóhídi biztosokat ebben az irányban pontosan ellen- őrizzék s arról gondoskodjanak, hogy a levá- gás alkalmával talált ragadós betegségek ere- dete minden egyes esetben alaposan kipuha- toltassék. A vágatási biztosoknak ezen kívül kötelességévé teszi, hogy minden év végén, a vágatási lajstrom lezárása alkalmával, az illető vágóhídon évközben előfordult ragadós tüdő- lob-esetek számáról külön jelentést tegyenek, melyben egyszerűen az is föltüntetve legyen, hogy hány esetben vált szükségessé ilyen be- teg állat testrészeinek egészben, vagy részben való elkobzása.

* **Eladta a feleségét.** Harsányi József n.-kőrösi kepez egy vidéki zsidó embertől a nagyváradi országos vásáron megvett egy te- henet. Mikor az árát kifizette, azt kérdezte a zsidótól, hogy nincs-e még valami eladni va- lója? A zsidó vigyorogva azt felelte, hogy »ha csak a feleségemet nem adom el!« A kepez egyet kacsintott a mellette álló szép me- nyecskére és azt kérdezte a férjétől, hogy mennyiért adja hát azt a rózsaszálát. A zsidó tréfásan azt válaszolta, hogy 1000 frtért. Har- sányi a zsidó markába csapott és megfelpénzelte egy ropogós százzal. — A zsidó elfogadta a pénzt, de a menyecskét nem akarta adni. Bi- róság elé került a dolog, a hol Harsányi vagy 200 frtot, vagy az asszonyt követeli, természet- sen lefizet még érte 900 frtot.

* **Fehér zászló.** Az éjjel nagy esend és rend volt a városban, úgy hogy a rendőrség senkit nem tartóztatott le.

* **Apróságok.**

Képmutatás.

Férj: Olvasd csak a levelet, Ellám. Minő kedves meglepetés. Az én kedves drága anyósom még ma hosszabb látogatásra meg fog érkezni!

Nő: De ferjem, minék ez a képmutatás, hisz egyedül vagyunk.

Eszmelánczolat.

Aron: Miért nézed oly elmerengve X. grófkisasszonyokat?

David: Épen elgondoltam magamban, hogyha ezek volnának a három gráciák és én volnék Paris s arany almám lónne...

Aron: Nos?

David: Ugyan mennyit kapnék a zálogházban az aranyalmára?

Csa k.

Bíró: Ez bizonyosan a maga kocsisa.

Parasztasszony: Ez? Nem, csak a férjem.

* **Alkalmazást keres.** Egy jószág a beállott iskolai szünidő alkalmából előnyös feltételek mellett reál vagy gymnasiumi tanulók részére órákat óhajt adni. Bővebb értesítést ad e lap kiadóhivatala.

x **Hirdetmény.** A »Bécsi élet és járadék biztosító intézet« tisztelettel értesíti biztosított feleit, hogy az 1890. évi külön mérleg alapján, a nyereményhatározatok értelmében a folyó évben kifizetésre kerülő nyeremény részlet **az évi díjnak 48%-át** teszi ki, mely nyereményosztalék f. évi július hó 15-től kezdve fog a jogosultaknak kifizetetténi. Ezen nyereményosztalékban mindazon felek részesülnek, kik biztosításaikat 1888. évben nyeremény jogosultsággal kötötték és kik az 1890. év végéig már teljes három évi díjat befizettek, valamint azon felek, kik biztosításaikat 1887-ben kötötték, de a nyeremény szabályzat értelmében az 1890-ik évi nyereményben még nem részesültek és továbbá azon felek, kik biztosításaikat az 1884 és 1885 évben kötötték és az 1888 évi nyereményben már részesültek és akik a nyeremény szabályzat értelmében a f. évben is nyeremény jogosultak. A jogosultak erről egyenként levélileg is értesítettek. A nyereménygyűjtéssel biztosított felek szintén részesülnek a fenti 48%-nyi nyereményosztalékban, mely javukra könyveltetik és gyümölcsözőleg elhelyeztetik. Budapest 1891. június hó. A »Bécsi élet és járadék biztosító intézet« magyarországi igazgatósága. A fenti hirdetményt ajánljuk biztosító feleinknek, a nagyérdemű közönség b. figyelmébe. A »Bécsi élet és járadék biztosító intézet« debreczeni főügynöksége busai, **Benke István** titkár.

— **Pesti Hírlap.** Hogy a Pesti Hírlap ma — tartalmának bőségére nézve — Magyarország legnagyobb lapjának méltán mondható, kétségtelen. Mert a közigazgatási vita megkezdése óta naponként husz oldalon (vasár- és ünnepnapokon pedig 24—32 oldalon) jelenik meg, amire eddig nem volt példa hazánkban.

S azonfelül, hogy az országgyűlési vitát érdemlegesen ismerteti, a napilapok közül egyedül a Pesti Hírlap hoz országgyűlést karcolatot minden nap. »A tisztelt házból« és »a mai ülés« czime alatt.

Naponként egész esomó karcolat, kis cikkek, tréfa, jól megválogatott tárczák teszik a Pesti Hírlapot a magyar olvasó közönség legelénkebb, legkedvesebb lapjává.

Regényesarnokában most a kitünő francia szerző: Theuriet André legújabb, igen kedves és érdekes regényét közli, melynek czime: Roche kisasszony atyja. A július elejével belépő új előfizetők a több mint egy hó óta megjelent részt külön lenyomatban megkapják.

Ezt követni fogja a jövő negyedben korszoros költőnk Jókai Mórnak most készülő regénye, melynek czime alkalmasint »ezigány gróf« lesz. (Jókai regényei ezentúl a Pesti Hírlap tulajdonosai, Légrédy testvérek kiadásában fognak megjelenni.)

Mindezekhez járulnak a Pesti Hírlap rendkívüli kedvezményei: az előfizetők minden két hétben külön zenemellékletet kapnak, karácsony-

kor minden előfizető ajándékol kapja a Pesti Hírlap Naptárát, egy valódi diszművet, melynek Roskovics Ignác által rajzolt czimképe az idén valóban kellemes meglepetést fog szerezni a megajándékozott előfizetőknek, eltekintve attól hogy bővebb tartalma s diszesebb kiállítású naptár bizonyára nem fog megjelenni az őszi könyvpiacra.

Ezek után bátran elmondható, hogy itt már minden verseny kizárva! Az előfizetési összeg (egy hóra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50.) a Pesti Hírlap kiadóhivatalához (Budapest, V., nádor-utca 7. sz.) küldendő, honnan mutatványszámokat is lehet kérni.

A legnagyobb baj.

— A kapitány előtt. —

Nagy szerénységgel oda tamasztja a botját az ajtó sarkába az öreg, aztán ráteszi a kalapját és kopogtat. Mikor a dörgő basszus-hang kikialtja a »szabad«-ot, lassu léptekkel, alázatos hajlongással megáll a kapitány előtt.

— Panaszom volna, instálom a tekintetes kapitány urat.

— Mi hát a panasza?

Az öreg megsimogatja a kopasz feje bubját, aztán jobbra-balra tekintget, mintha szavakat keresne, a melyekkel illő módon tudná előadni nagy baját.

— Mi baja van hát?

Az öreg még köhint egyet, aztán lassu, szomorodott hangon elkezd a mondkóját:

— A legényem az este ott hagyott a faképnél. Instálom a tekintetes kapitány urat, tessék visszaparancsolni törvényi hatalommal a műhelyembe azt a széltolót.

— Hát mi vegett szökött volna meg, öreg?

— Biz az furcsa história. Tetszik tudni, tegnap este ott voltam a kománál Laci napját köszönteni, úgy volt, hogy egész éjjel nála mulatok az egészségére, mert a koman selyem gyerek ám, nagyon szeret engem —

— Csak a dologra, öreg.

— Igen ám! De a komá egy kilencz óra tájban vesztül beállított s nem tudtam vele bírni én sem, a komámasszony sem. Lefektet-tük hát az ágyba, mán a komámat, aztán, hogy a világ rosszat ne gondoljon, haza mentem. Hiszen tetszik tudni, milyen a világ, még azt gondolhatták volna, hogy én itattam le a komát, csakhogy a komámasszonnyal —

— Ne meséljen annyit.

— No csak! Haza mentem, hát a mint belepek a nagy házba, az a hunczut széltolót, már a legényem ott ölelgeti, csókolgatja az én fiatal feleségemet, ez meg nem is ellenkedett vele. Jaj, jaj, kapitány uram!

— Nos, tovább.

— Hát tetszik tudni, én felkaptam egy széklet és úgy hozzá akartam vágni a legényemhez, de nem vágtam hozzá, csak szóval vágtam meg a széltolót. Ő meg gyorsan kiugrott az ajtón és ott hagyott a faképnél. Tessék visszaparancsolni hozzám.

— Jámber ember, hiszen még örüljön rajta, hogy ott hagyta, ha ilyesmiket csinált a feleségével.

— Jaj kérem, de az a kölyök tartozik hét forintommal, hadd dolgozza le előbb az egy hetet, azután mehet Isten hírével.

Irodalom és művészet.

„Igy éljetelek.“ Tanácsok és utasítások betegek számára. Irta Kneipp Sebestyén, fordította Jagicza Lajos, kiadta Buzárovics Gusztáv Esztergomban. Ára a testes kötetnek 1 frt 80 kr. Hasznos orvosi tanácsokat talál e műben az olvasó, melynek német eredetije már 11 kiadásért, a mi a munka hasznavehetőségét bizonyítja.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az egyeki gyilkosság. Tegnap tartotta meg a debreczeni kir. törvényszék a végtárgyalást Ugray György egyeki lakos ügyében, ki mult év husvét másodnapján barátját, részegségében, a nélkül, hogy tudta volna kit üt meg, oly veszedelmesen megsebezte egy vasvillával, hogy a szerencsétlen másnap belehalt. A vádlottat dr. H a r s t e i n Lajos

debreczeni ügyvéd védelmezte. A vád és véd-beszédek után a törvényszék kihirdette az ítéletet, mely szerint Ugray György halált okozott súlyos testi sértés bűne miatt három évi fegyházra ítéltetik.

Öngyilkosság a bírak előtt. Megdöbentő eset történt Bécsben a törvényszék tárgyalási termében. Fischer Hermann westkircheni születésű 23 éves orvos növendék állott bírai előtt, súlyos vád következtében. Az volt a vád, hogy két nyolcz éves, leánykát a kik neki szivart szoktak vinni a szomszéd dohánytörszéből, utálatos bűnre erőszakolt. Fischer kétségbeesve védekezett s mindent tagadott; végre még azt is felhozta, hogy a menyasszonyának hűségét fogadást tett s ezt meg nem szegte. Ennek daczára a törvényszék 10 havi nehéz börtönrre ítélte. Az ítéletet kihirdető elnök szavait hirtelen a következőleg szakította félbe Fischer: »En a törvényszék ellen az erkölcsi gyilkosság vádját emelem!« Mély csend állott be s ez alatt Fischer erősen mellbe döfte magát egy bonczoló késsel és vértől borítva rogyott össze, miközben többször kiáltotta: »Gyilkosak! gyilkosok!« Nagynehezen kicsavarták kezéből a kést és beszállították a kórházba. Az orvosok minden igyekezetére, hogy a Fischer életét megmentsek, kárba vesztett, mert a szerencsétlen ember sebei következtében meghalt.

Közgazdaság.

A zsiszik ellen. A földmivelési miniszter szigorú rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy figyelmeztessék a gazdaközönséget, miszerint zsiszikes gabonát ne szállítsanak a vasuton, mivel a kocsik a zsiszik infekció veszélyének vannak kitéve, — s ha mindennek daczára a gazdák még is e rendelet ellen cselekednének, a földmivelési miniszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértve az ily gazdától a szállítást megtagadná.

Közbányai sertesünet

A serteskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 25.

a) Hizott sertes árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli sulyban) 41.—42.50. 2) Öreg közép (páronként 300—400 klg-sulyban) — — — 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 44.50—45.50 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg. sulyban) 45.50—46.— 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) 47.50 48.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 41.—42.50 7. Közép (páronként 220—280 klg. sulyban) 45.—45.50 8. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 47.—47.50. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 45.50—46.— 10. Közép (páronként 220—260 klg. sulyban) 45.50—46.— 11. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 46.—46.50— Sertes létszám: június 23 napján volt készlet 138,991 darab. A hizott sertes üzletirányzata: változatlan. — Hizalni való sertes — — —, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott — drb.

Budapesti gabonátörszede. Június 26-án. Buza tavaszra — — pénz, — — áru máj.—jun. 9-00 pénz, 9.10 áru, őszre 9-21 pénz 9.23 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 5-94 pénz, 5-96 áru. Zab őszre 5-64 pénz, 5-66 áru. Káposztarepeze aug.—szept. 16.15 pénz, 16.25 áru.

Szerkesztői üzenet.

»A vakáció örömei.« Gyarló iskolai dolgozat, melyet a magyar nyelv tanára a gyöngye iskolai dolgozatok közé sorozna. Élvezze a vakáció örömeit, de ne fecsérleje a szabad időt ilyen szárnypróbálgatásra, mert abból sem önnök, se az irodalomnak nincs semmi haszna.

»Türelmetlen munkatárs.« Egy kis türelmet kérünk! Nem lehet mindennap verset közölni. Majd rákerül a sor az ön versére is.

K. G. kisasszonynak, H.-Nánás. A kérdezett verset Arany János írta.

»Hűséges olvasó.« A leggondosabb figyelem mellett is becsuszik a lapba egy-két sajtóhiba s minden apró sajtóhiba helyreigazításával nem bibelődhetünk.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Árverési hirdetés.

A debreczeni ref. egyház gazdasági szakbizottságának 208/891. számú végzésével a kis-csapó-utca i. leányiskola házutáni 61 öl földje, továbbá a hatvan-belvárosi leányiskola 25 öl földje végre a Komáromy-fele ház 29 öl földje a czuczába az 1891. év október hó 1-étől kezdődő egymásután három évre haszonbérbe árverésen kiadása elrendeltetvén, ennél fogva az árverésnek megtartására **július hó 2-ik napjának délutáni 3 óra** az egyház hivatalos helyiségébe kitézetik a melyre a pályázni szándékozók ezennel meghivatnak, azon megjegyzéssel, hogy a kikiáltási ár 10%-tólja bánatpénzbe, az árlejtés alkalmával a küldötték kezeihez leteendő.

Debreczen, 1891. június hó 27.
318 1—1 Otrokocsi Végh János,
a debreczeni ref. egyház algaondnoka.

Igen jutányos árban és tisztességesen lehet

temetkezni

bármely osztályú családnak a debreczeni asztalos-egylet temetkezési intézetében

Kenyérpiacz-tér Tisza-ház

Kovács Mihály fűszerkereskedése szomszédságában.
299 10—1

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánjától.

402 szám.
1891

Pályázati hírdetmény.

Debreczen szab. kir. város mérnöki hivatala az 1890. évi I. törvényezikk alapján újból szerveztetvén, az alább megnevezendő hivatali állásokra ezennel pályázat hirdettetik:

1. Főmérnök, kinek az építészetben különös jártassággal kell bírnia — 1800, azaz egyezerötszáz forint évi fizetéssel.
2. Építész, ki a főmérnök helyettese leend — 1200, azaz egyezerkétszáz forint évi fizetéssel és évi 300, azaz háromszáz forint fizetési pótlékkal.
3. Két mérnök, egyenként évi 1200, azaz egyezerkétszáz forint fizetéssel, kik közül egyik — kire a mérnöki hivatal közlekedési osztálya fog bízati — fizetésén kívül évi 400, azaz négyszáz forint uti általányt élvezend.
4. Két utmester, egyenként évi 500, azaz ötszáz forint fizetéssel, kiknek az 1883. évi november 23-án 38,902. szám alatt kelt közmunka és közlekedési miniszteri rendeletben foglalt képesítéssel kell bírniok, kik közül egyik, ki a város külső határán levő utak felügyeletével lesz megbízva, fizetésén kívül évi 200, azaz kétszáz forint uti általányt élvezend.

Az utmesteri állások egyike az 1873. évi II. törvényezikk 4. §. 6. pontja értelmében gazolvánnyal ellátott altiszttel fog betöltetni.

Az utmesterek egyelőre csak ideiglenes minőségben lesznek alkalmazva, s véglegesíteni csak azon esetre fognak, ha kineveztetésüktől számított egy esztendő alatt az utmesteri képességi vizsgát jó sikerrel leteszik.

Az itt felsorolt összes hivatali állásokra pályázni kívánók felhivatnak, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi július hó 31-ik napjáig Debreczen szab. kir. város polgármesteréhez — Simonffy Imre kir. tanácsos urhoz — annyival inkább benyujtsák, mert később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1891. június hó 15-én.

Gróf Dégenfeld József,
főispán.

316. 1—1.

Kunz József és Társa

BUDAPEST DEBRECZEN, N.-VÁRAD

Kistemplom-bazár.

Franczia batist

előnyös bevásárlás folytán, rendkívül olcsó **leszállított** áron.

Kiházásitási kelengye

teljes kiállítással.

Vászon, kész fehérenemű divat-rövidáru butor-szővet, szőnyeg, függöny, ágy és asztalterítő, paplan és matrác-raktárdus választékban, jutányosan szabott árak mellett.

Lynoleum (parafa szőnyeg)

bizományi raktár gyári áron.

Pike, trico, plüs

NYÁRI PAPANOK

274 és mindenféle 5

fürdő cikkek.

Ő es, és kir. fensége József főherczeg kegyes beleegyezésével meg lett nekem engedve, hogy első rangú szállodámat ő fensége neve után nevezhessem el

„József főherczeg” szállodának

Budapest Kerepesi-ut sarkán a központi indóházzal szemben.

Megnyitás július hó 1-én.

Ezennel bátorkodom újonnan épült minden, a kor és kényelem igényeinek megfelelő kelteivel berendezett szállodámat az utazó közönség szives figyelmébe ajánlani. A szálloda bir 60 szobával és fürdőszobákkal. A jutányosan számított szobaárak minden szobában láthatóan vannak kiragasztva.

József főherczeg szálloda

a központi indóházzal szemközt, 2 perc alatt kocsit használat nélkül érhető el, miért is úgy az érkezés mint az elutazásnál, a kocsit feleslegessé teszi. Forgalomgazdag élénk helyen építve, a város bármely helyére gyorsan és kényelmesen lehet eljutni, miután a szállodánál omnibusz és lovasuti megállóhelyek vannak. Szállodám a főváros legegészségesebb és legszebb kilátással bíró pontján épült és **éttermekkel** van ellátva. Főtörekvésem arra lesz irányítva, miszerint vendégeim megelégedését kiérdemeljem. Számos látogatást kér kitünő tisztelettel

317 3—1

SZIKLAY SÁNDOR szálloda-tulajdonos.

AZ »EPERJESI NEPBANK« KÁLYHAGYÁRA

kályhainak szépségével és kitünő minőségével nemcsak a nagyérdemű vevő közönség tetszését és megelégedését megnyerni szerencsés volt, hanem a kereskedelmi **Miniszter ur Ö** Excelenciája is, a birtokunkban lévő kegyes leiratának tanúsága szerint, **kályhagyárunk létesítéséről örömmel vett tudomást és azt gyártmányai alapján, a maga nemében első rangú vállalatnak minősítette.**

Miért is igen jó minőségű és izlésteljes kivitelű

finom cserépkályháknak

nagy választékát és készletét, a t. cz. közönségnek megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és a megrendelések tehetőek Debreczenben

Kovács Gyula vaskereskedő urnál

vagy Eperjesen a tulajdonos

271. 10—3.

EPERJESI NEPBANKNÁL.

Uj üzlet!

A n. é. tisztelt közönség b. tudomására hozom, hogy a rózsater 12. sz. a. Stahl G. ur házában, a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

fűszer, festék, liszt és ásványvíz

kereskedésemet megnyitottam, a melyet változatlan elvem mellett a legszolidabb alapon folytatok; ezáltal nyílik alkalmam igen tisztelt vevőimnek eddig irántam tanúsított bizalmukat megköszönni és kérem újabb vállalatomat szíves partfogásukkal továbbra is támogatni.

133 Tisztelettel 29-15

KOHN HENRIK

Főüzlet: Rózsater 12. sz. Fióküzlet: főutca 1712. sz.

Az egyesült magyarhoni üveg-gyárak

ELŐBB

Kuhinka István K. és Fia

uj-antalyölgyi üvegyár részvénytársaság

debreczeni raktárát (Placz. 1903. Weisz Sándor-ház, a megyeházzal szembe) felosztván, a raktár helyiségben található

összes üveg- és porcellán-árúk

EGYEN OLOSÓ

leszállított árak mellett

kiárúsítatnak.

60-30

A Pesti Hirlap 40,000 példányban jelenik meg.

PESTI HIRLAP

naponként 16 oldal terjedelmű,

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilap.

Munkatársai közt vannak Magyarország elsőrangú publicistái és szépirodalmi írói.

A lap állandó előfizetői — habár havonként újítják is meg az előfizetést —

**karácsonykor ajándéku kapják
a Pesti Hirlap nagy képes naptárát.**

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy hóra 1 frt 20 kr.

➡ Rendés zenemellékletek. ➡

Mutatványszámokat kívánatra egy héttig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám.